

Finansregnskap Immaterielle eiendeler (student)

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Balansen

Eiendeler	Egenkapital og gjeld
Anleggsmidler	Egenkapital
Immaterielle eiendeler	Innskutt egenkapital
Varige driftsmidler	Opptjent egenkapital
Finansielle anleggsmidler	Langsiktig gjeld
Omløpsmidler	Avsetning for forpliktelser
Varer	Annen langsiktig gjeld
Fordringer	Kortsiktig gjeld
Investeringer	
Bankinnskudd	

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Immaterielle eiendeler

- Inndelingen i regnskapsloven
 - Forskning og utvikling (FoU)
 - Konesjoner, patenter, lisenser, varemerker og lignende rettigheter
 - Utsatt skattefordel
 - Goodwill

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Immaterielle eiendeler

- Generelt
 - Definisjon: Ikke-pengepost uten fysisk substans
 - Kjentetegnet ved at de
 - Ikke har fysisk substans
 - Er anskaffet til investeringsformål
 - Har framtidsverdi
 - Har begrenset økonomisk levetid
 - Et fellestrekk er usikkerhet i vurderingen

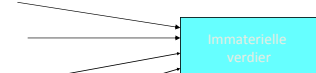
Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Immaterielle verdier

Innovasjonskompetanse
Organisasjonskompetanse
Markedskompetanse
Medarbeiderkompetanse

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Immaterielle eiendeler

- Eksempler
 - Goodwill
 - Forskning og utvikling (FoU)
 - Konesjoner
 - Lisenser
 - EDB-software
 - Varemerker
 - Franchiseavtaler
 - Kundelister

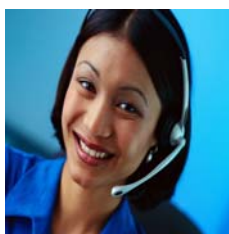
Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Immaterielle eiendeler

- Generelle vurderingsregler, jf. rskl. § 5-3.
 - Balanseføres til kostpris
 - Immaterielle eiendeler med begrenset økonomisk levetid skal avskrives
 - Nedskrives ved vesentlig og varig verdifall

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Forskning og utvikling (FoU)

- Eksempel
 - En bedrift driver med utvikling og salg av dataprogrammer

De har gitt følgende opplysninger om et prosjekt:

	20x1	20x2	Sum
Utgifter	140 000	160 000	300 000

Prosjektet gir 180 000 i inntekter for hvert av årene 20x3 til 20x5

Regnskapsmessig behandling?

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Forskning og utvikling (FoU)

- Eksempel forts.
 - Utgiftene til FoU regnes som et anleggsmiddel. Utgiftene avskrives over økonomisk levetid på tre år (20x3 til 20x5).

Balanse 31.12.	20x5	20x4	20x3	20x2	20x1
FoU					
Resultatregnskap	20x5	20x4	20x3	20x2	20x1
Salgsinntekter					
Avskrivning					
Resultat					

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Hva er goodwill?

- Goodwill defineres som, jf. rskl. § 5-7:

“Differensen mellom anskaffelseskost ved kjøp av en virksomhet og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og gjeld i virksomheten”.

- Substansverdi
 - Nettoverdi av identifiserbare eiendeler og gjeld i et foretak

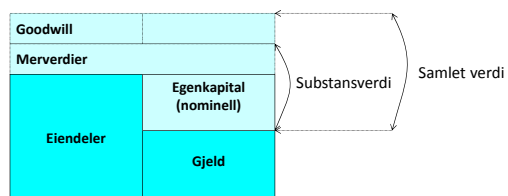
Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Goodwill

- Verdsettelse - illustrasjon:

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Goodwill

- Eksempel
 - Kari Berg driver egen personlig eid konsulentvirksomhet
 - Balanse per 1.1.20x1 med tilleggsopplysninger følger vedlagt.
 - Oppgave:
 - Beregn foretakets reelle egenkapital

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Goodwill

- Oppgave forts.

Kari Berg enkeltpersonforetak			
Regnskapsmessig balanse per 1.1.20x1 (i 1 000 kroner)			
Tomt	100	Egenkapital	750
Kundefordring	500	(Berg kapital)	
Bankinnskudd	150		
	750		750

Tomt har en virkelig verdi på 240.
Videre er det beregnet en goodwill på 110 i foretaket
Kundefordring og bankinnskudd er bokført til virkelig verdi

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Goodwill

- Oppgave forts.

Kari Berg enkeltpersonforetak			
Balanse per 1.1.20x1 (i 1 000 kroner) til virkelig verdi			
Goodwill (ny)	110	Egenkapital (+ 250)	1 000
Tomt (+ 140)	240	(Berg kapital)	
Kundefordring	500		
Bankinnskudd	150		
	1 000		1 000

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Goodwill

- Verdsettelse - illustrasjon:

Goodwill (110)		Substansverdi (890)	Samlet verdi (1 000)
Merverdier (140 (= 240 – 100))			
Eiendeler (750)	Egenkapital (nominell = 750)		
	Gjeld (0)		

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Årsaker til goodwill

- Goodwill gir uttrykk for merverdier i en bedrift utover identifiserbare eiendeler og gjeld
 - Godt og innarbeidet marked
 - Godt renommé
 - Erfarne og velkvalifiserte ansatte
 - Gunstig lokalisering
 - Gode produkter

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Når oppstår goodwill?

- Goodwill i regnskapet oppstår ved:
 - Kjøp av aksjer - etablering av et konsern
 - Goodwill vises kun som egen post i konsernregnskapet
 - Kjøp av (personlig) virksomhet (enkelpersonforetak)
 - Goodwill vises som egen post i regnskapet til kjøper etter gjennomføringen av transaksjonen.

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Kjøp av enkelpersonforetak

- Eksempel:
 - Peder Ås driver næringsvirksomhet organisert som et enkelpersonforetak
 - Virksomheten driver med kjøp og salg av varer (handelsvirksomhet)
 - Bedriften er godt etablert og har egne forretningslokaler

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Kjøp av enkelpersonforetak

- Eksempel forts.
 - Peder Ås ønsker å trappe ned.
 - Han har derfor valgt å selge bedriften til Kari Holm.
 - Overdragelsen (salget) skjer per 1.1.20x1:
 - Overdragelsen innebærer at Kari Holm får eiendomsretten til eiendelene i virksomheten og overtar samtidig forpliktelsen (gjelden) knyttet til næringsvirksomheten.
 - Hun skal drive virksomheten videre under navnet Kari Holm Nærbutikken

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Kjøp av enkelpersonforetak

- Eksempel forts.

Peder ÅS Handel			
Balansen per 1.1.20x1			
Eiendeler		Egenkapital og gjeld	
Forretningsbygg	660 000	Egenkapital	600 000
Varebeholdning	240 000	Gjeld	300 000
	900 000		900 000

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Kjøp av enkeltpersonforetak

- Eksempel forts.
 - Kari Holm betaler Peder Ås kr. 860 000 i kontantvederlag for næringsvirksomheten (eiendeler redusert for gjeld).
 - Salgssummen er finansiert med private midler (egenkapital)
 - Bygningen var ved salget verdsatt til kr. 740 000.
 - Verdien av de øvrige eiendelene og gjelden tilsvarte balanseførte verdi. Eventuell annen merverdi i foretaket vil være goodwill med en beregnet levetid på 4 år.
- Regnskapsmessig behandling for Kari Holm?

Kjøp av personlig virksomhet

- Eksempel forts.
 - Analyse av kjøpet av virksomheten til Peder Ås:

Kontantvederlag	
+ Overtakelse av gjeld	
= Brutto vederlag	=
• Bygning (virkelig verdi)	
• Varelager	
= Merverdi = Goodwill	=

	Kari Holm Balanse før kjøp		Kjøp av virksomhet		Kari Holm Balanse etter kjøp	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
Goodwill						
Bygg						
Varer						
Bank	860 000					
Egenkapital		860 000				
Gjeld	860 000	860 000				

Avskrivning av goodwill

Kari Holm Nærbutikken					
Balansen per 31.12.	20x4	20x3	20x2	20x1	
Goodwill					
Resultatregnskapet	20x4	20x3	20x2	20x1	
Avskrivning GW					

Avskrivning per år: